

Хроника

Огранка САНУ у Нишу

www.ogranaknis.sanu.ac.rs

Број 4 • Мај 2021.

ISSN 2620-0198

Огранак САНУ у Нишу (основан 16. септембра, а конституисан 4. новембра 2016) навршио је четири године постојања и рада, настојећи све време да својим програмским активностима и јавним деловањем интензивно шири дух и мисију САНУ и у јужној и источној Србији – у областима научног рада и уметничког стваралаштва, кроз форме научних пројеката и скупова, округлих столова и јавних предавања, концерата, изложби, радионица, издаваштва итд., како у самосталној организацији, тако и у сарадњи са одговарајућим научним, уметничким, образовним и културним институцијама из земље и иностранства.

Нажалост, због развоја ситуације са пандемијом Ковид-19, у условима најпре ванредног стања а потом и мера за спречавање инфекције, поготову у погледу јавног окупљања ограниченог броја лица, изнуђено је одложен па и отказан одређен број планираних, припремљених и најављених активности Огранка. Све време се, ипак, континуирано радило на реализацији научноистраживачких пројеката (изузимајући теренска истраживања) и припремању публикација, премда је и овде крајем године дошло до извесног застоја због болести појединих чланова и сарадника Огранка.

Сумарно, у Огранку се током 2020. године радило на 26 научноистраживачких пројеката (математика – 2, физика – 1, хемија – 2, техничке науке – 3, медицина – 6, језик и књижевност – 5, друштвене науке – 4, историјске науке – 3), одржано је шест састанака координатора про-

јеката са пројектним тимовима, а у два маха су јавно представљени резултати рада на пројектима; одржана су два састанка руководства Огранка са представницима градова и институција културе са којима се реализују поједине активности.

У Огранку је организовано 7 научних скупова, од тога 5 међународних (самостално или у саорганизацији са другим научним институцијама, стручним удружењима и установама културе, и то 4 у форми онлајн односно видео-конференције); уприличене су 2 презентације резултата пројеката, 3 промоције, 3 свечане академије; издато је 6 публикација, а 4 публикације су у припреми за штампу; одржане су и следеће активности из програма рада: 6 јавних предавања, један завршни скуп и предавања у оквиру циклуса *Археологија и културно наслеђе Наисуса и Понишавља*, једно предавање из циклуса *Гост Огранка*, један Сусрет са ствараоцем, 2 концерта, и 4 етномузиколошке радионице.

Руководство Огранка одржава интензивне контакте са другим субјектима научноистраживачког рада, као и са органима локалне самоуправе региона који гравитирају Огранку, па су потписана 3 протокола о сарадњи.

Одржано је 6 састанака Извршног одбора Огранка (од тога четири у електронској форми), а успешно су организоване и 3 седнице Скупа свих чланова Огранка САНУ у Нишу (на којима су, између осталог, 22.10.2020. кандидовани и за наредни четворогодишњи ман-

дат изабрани: председник, потпредседник и секретар Огранка).

Од свог оснивања Огранак ради у историјама Универзитета у Нишу које је од 1990. године користио некадашњи Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу. То стање регулисано је 2018. године, закључивањем одговарајућих уговора са Универзитетом у Нишу.

Број активности Огранка континуирано је растао из године у годину, а укупно их је од оснивања било 271. Уз присуство Огранка у традиционалним медијима и на редовно ажурираној веб-страници, његово јавно деловање и, тиме, мисија САНУ посебно су промовисани отварањем фејсбук-странице (октобра 2020). И током ове године пристигло је мноштво појединачних и институционалних, непосредних и медијски посредованих оцена и уверавања да је Огранак својим радом и зрачењем постао незаобилазни чинилац и покретач научног и уметничког рада, који значајно утиче на обликовање научне и уметничке јавности и критичке свести у овом делу наше земље. Стога и чланови и сарадници Огранка остају

у већ исказаном уверењу да ће Огранак у свом даљем раду, окупљањем најiskusнијих и најталентованијих научних и уметничких стваралаца, сопственим кадровским ширењем и јачањем, побољшавањем просторних и осталих услова за рад, оправдати поверење које му је оснивањем указано, и играти кључну улогу у еманципацији и развоју јужне и источне Србије, и тиме читаве Републике Србије.

Нажалост, на крају године, Огранак је остао без свог председника, академика Нинослава Стојадиновића, који је, у 71. години, преминуо од последица инфекције Ковид-19, 25. децембра 2020, у Клиничком центру у Нишу. Својом неисцрпном енергијом, посвећеношћу, преданним радом и високо оцењеним резултатима, академик Стојадиновић уградио се у темеље Огранка и, тиме, у веома запажено и значајно деловање САНУ у овом делу наше земље. Чланови и сарадници Огранка настојаће свим својим моћима, уз разумевање и подршку руководства САНУ, чувајући успомену на академика Стојадиновића, да се овај велики губитак не одрази како на унутрашње функционисање Огранка, тако и на његов јавни рад и деловање.

13. јануар 2020. године, Алексинац, Центар за културу и уметност – Потписивање *Протокола о сарадњи* Огранка САНУ у Нишу и Центра за културу и уметност Алексинаца.

17. јануар 2020. године – Састанак тима пројекта *Археологија Ниша, Понишавља и јужне Србије од праисторије до средњег века*. Координатор: дописни члан САНУ Вујадин Иванишевић, руководиоца: др Надежда Гавриловић Витас.

17. јануар 2020. године – Циклус предавања *Археологија и културно наслеђе Наисуса и Понишавља*: завршни скуп.

22. јануар 2020. године, Алексинац, Велика сала Дома културе – *Протина беседа*, вече у част Проте Стеве Димитријевића.

24. јануар 2020. године – Састанак тима пројекта *Економска активност и перформансе привреде Града Ниша и Региона јужне и источне Србије: анализа кадровских потенцијала и тржишта рада као детерминанти привреде*. Координатор: дописни члан САНУ Павле Петровић, руководилац: проф. др Јелена Станковић.

3. фебруар 2020. године, Пирот, Уговорна окружна привредна комора Пирот – Састанак делегације Огранка САНУ у Нишу и представника Града Пирота поводом договора о обележавању значајних годишњица.

24. јануар 2020. године – Представљање пројекта *Економска активност и перформансе привреде Града Ниша и Региона јужне и источне Србије: анализа кадровских потенцијала и тржишта рада као детерминанти привреде*. Координатор: дописни члан САНУ Павле Петровић, руководилац: проф. др Јелена Станковић.

7. фебруар 2020. године – Састанак тима пројекта *Епигенетски механизми утицаја исхране и контаминената хране на протеомику и метаболомику хроничних обољења*. Координатор: академик Миодраг Чолић, руководилац: проф. др Гордана Коцић.

24–25. јануар 2020. године, Алексинац, Дом културе – *Етно-културолошка радионица: радионица за традиционално певање*. Координатор: дописни члан САНУ Јелена Јовановић. Предавач: Софија Грачанац (под менторством др Сање Ранковић).

7. фебруар 2020. године – Представљање пројекта *Епигенетски механизми утицаја исхране и контаминената хране на протеомику и метаболомику хроничних обољења*. Координатор: академик Миодраг Чолић, руководилац: проф. др Гордана Коцић.

7–8. фебруар 2020. године, Алексинац, Дом културе – Етно-културолошка радионица: радионица за традиционално певање 2. Координатор: дописни члан САНУ Јелена Јовановић. Едукацију водила др Сања Ранковић.

21. фебруар 2020. године – Јавно предавање академика Милана Лојанице *Архитектура и традиција*.

10. фебруар 2020. године – Гост Огранка, проф. др Владимир Балан (Политехнички универзитет у Букурешту, Факултет примењених наука, Департман математика-информатика) одржао је предавање *Примена Финслерових структура података у физици и биологији*.

24. фебруар 2020. године – Састанак тима пројекта *Књижевна прошлост и садашњост на простору југоисточне Србије*. Координатор: академик Злата Бојовић, руководилац: проф. др Горан Максимовић.

19. фебруар 2020. године – Представљање сто књига Антологијске едиције *Десет векова српске књижевности* Издавачког центра Матице српске из Новог Сада. Антологијску едицију су представили: академик Миро Вуксановић, покретач и главни уредник и проф. др Горан Максимовић, уредник.

24. фебруар 2020. године – Јавно предавање академика Злате Бојовић *Дубровник у књижевно-историјским проучавањима и у књижевности југоисточне Србије*.

28. фебруар 2020. године – Јавно предавање дописног члана САНУ Славенка Терзића *Русија и Балкан – у прошлости и данас*.

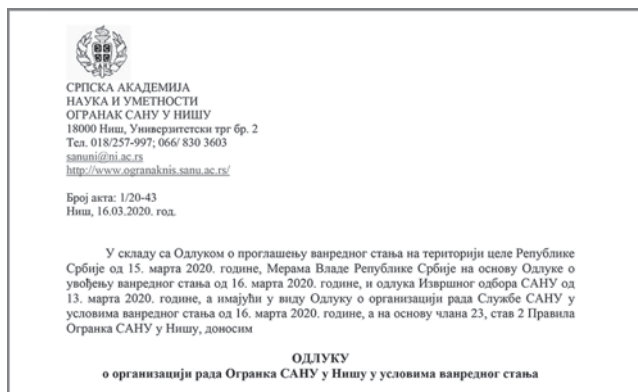
28–29. фебруар 2020. године, Алексинац, Дом културе – *Етно-културолошка радионица: радионица за традиционално певање 2*. Координатор: дописни члан САНУ Јелена Јовановић.

6. март 2020. године – Јавно предавање проф. др Еберхарда Малковског (Универзитет Унион – Никола Тесла) *Визуализација и анимација у математици*.

4–7. март 2020. године – Научни скуп: *Шести конгрес Српске трауматолошке асоцијације са међународним учешћем СТА 2020*. Организатори: Српска трауматолошка асоцијација (СТА), Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Огранак АМНСЛД у Нишу. Председник Конгреса: академик Милорад Митковић.

16. март 2020. године – У складу са Одлуком о проглашењу ванредног стања на територији целе Републике Србије од 15. марта 2020. године, Мерама Владе Републике Србије на основу Одлуке о увођењу ванредног стања од 16. марта 2020. године, и одлука Извршног одбора САНУ од 13. марта 2020. године, а имајући у виду Одлуку о организацији рада Службе САНУ у условима ванредног стања од 16. марта 2020. године, а на основу члана 23, став 2 Правила Огранка САНУ у Нишу, доносим

17. јун 2020. године, Пирот, Медија центар – Потписивање *Протокола о сарадњи САНУ и Града Пирота*.

29. јун 2020. године – Састанак тима пројекта *Говорни и стандардни језик јавне комуникације у Нишу*. Координатор: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, руководилац: проф. др Марина Јањић.

12. август 2020. године – Састанак са руководиоцима установа културе из Прокупља.

30. јун 2020. године – Скуп свих чланова Огранка САНУ у Нишу. Скупу су присуствовали академик Владимир Костић, председник САНУ, академик Љубомир Максимовић, потпредседник САНУ, академик Стеван Пилиповић, председник Огранка САНУ у Новом Саду, и свих 7 чланова Огранка САНУ у Нишу.

26. август 2020. године, Прокупље, порта Цркве св. Прокопија – Представљање књиге *Књижевно дело Рада Драица – ново читање*. Зборник радова са научног скупа. Издавачи: Огранак САНУ у Нишу, Народна библиотека „Раде Драинац” Прокупље и Филозофски факултет у Нишу.

27–29. јул 2020. године, Алексинац, Дом културе – *Етно-културолошка радионица: радионица за традиционално певање 4*. Координатор: дописни члан САНУ Јелена Јовановић. Едукацију водила др Сања Ранковић.

11. септембар 2020. године, Пирот, Свечана сала Скупштине Града – Свечана академија посвећена обележавању 125 година од рођења научника и политичара Драгољуба Јовановића.

11. септембар 2020. године, Пирот, Свечана сала Скупштине Града – Научни скуп посвећен обележавању 125 година од рођења научника и политичара Драгољуба Јовановића.

28. септембар 2020. године – Састанак тима пројекта *Говорни и стандардни језик јавне комуникације у Нишу*. Координатор: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, руководилац: проф. др Марина Јањић.

18. септембар 2020. године, Огранак САНУ у Нишу, Свечана сала Универзитета у Нишу – Представљање монографије *Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу 1990–2016*. Издавачи: Српска академија наука и уметности, Огранак САНУ у Нишу и Универзитет у Нишу, Ниш 2019.

28. септембар 2020. године – Јавно предавање дописног члана САНУ Љубинка Раденковића Академик Никита Толстој – грађанин Србије и Русије (поводом 25 година од објављивања у Нишу његове књиге *Језик словенске културе*).

23. септембар 2020. године, Алексинац, Велика сала Дома културе – Дани Тихомира Р. Ђорђевића, Свечана академија. Награда „Тихомир Р. Ђорђевић” за 2020. годину додељена је др Недељку Богдановићу, редовном професору Филозофског факултета Универзитета у Нишу, у пензији, руководиоцу пројекта у Огранку САНУ у Нишу.

2. октобар 2020. године, Прокупље, Народна библиотека „Раде Драинац” Прокупље – Потписивање *Протокола о сарадњи САНУ и Народне библиотеке „Раде Драинац” Прокупље*.

7. октобар 2020. године, Ниш, Градска кућа – Концерт: *Камерна музика композитора-академика, путовање по Србији*. Организатори: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Град Ниш. Координатор: академик Иван Јевтић.

15–16. октобар 2020. године, Лесковац, Народни музеј у Лесковцу – Научни скуп: *Културно-историјска баштина југа Србије*. Организатори: Народни музеј Лесковац, Институт за савремену историју Београд, Огранак САНУ у Нишу.

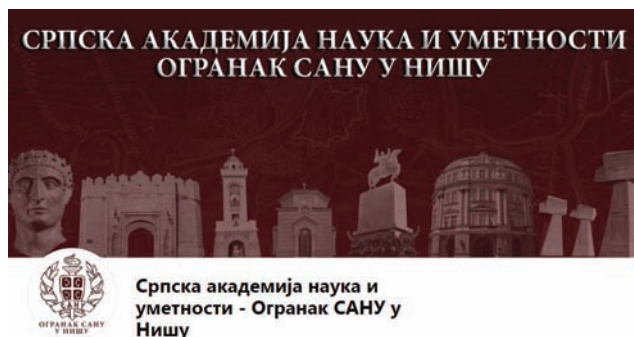
9–10. октобар 2020. године – Научни скуп: *Уметност и култура данас: иновативни приступи у уметности* (видео конференција). Организатори: Факултет уметности Универзитета у Нишу, Огранак САНУ у Нишу.

17–18. октобар 2020. године – Конгрес Уролошке секције СЛД и Конгрес Балканске уролошке асоцијације – видео конференција. Организатори: Уролошка секција СЛД, Огранак САНУ у Нишу, Балканска уролошка асоцијација и Европска школа урологије.

11. октобар 2020. године, Лесковац, Народно позориште – Чланови и сарадници Огранка САНУ у Нишу добитници Октобарске награде Града Лесковца: академик Милорад Митковић, дописни члан САНУ Влада Вељковић, проф. др Славиша Трајковић, руководилац пројекта у Огранку.

18. октобар 2020. године – Активирана је Фејсбук страница Огранка САНУ у Нишу. После само три месеца постојања страница је добила преко 600 пратилаца.

22. октобар 2020. године – На изборном Скупу свих чланова Огранка САНУ у Нишу једногласно су предложени: за председника Огранка САНУ у Нишу академик Нинослав Стојадиновић, за потпредседника академик Милорад Митковић, за секретара дописни члан САНУ Владимир Ракочевић.

10. новембар 2020. године – Концерт Маје Рајковић *Женско музичко стваралаштво кроз векове (17–21. век)*. Организатори: Факултет уметности Универзитета у Нишу, Огранак САНУ у Нишу. Покровитељ: Министарство културе и информисања Републике Србије.

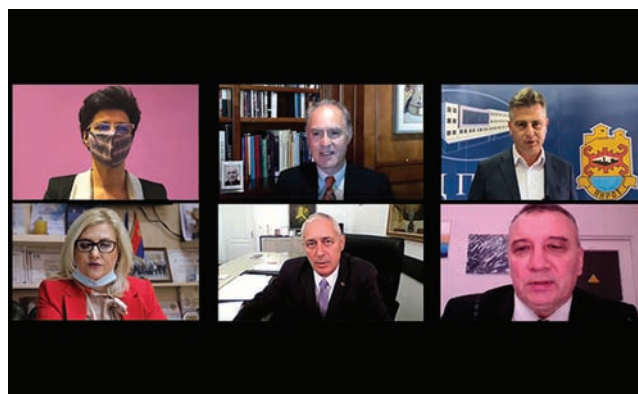
23. октобар 2020. године – Предавање академика Косте Чавошког *Политички катехизис и макијевализам у Шекспировим драмама*.

26. новембар 2020. године – 13. Међународна конференција студентских пројеката IEEE SB Niš, EESTEC LC Niš, Електронски факултет Универзитета у Нишу, Огранак САНУ у Нишу.

30. октобар 2020. године – Сусрети са ствараоцима: Разговор са академиком Владаном Ђорђевићем. Модератор: академик Зоран Петровић, секретар Одељења техничких наука САНУ.

5. децембар 2020. године, Пирот, Сала Скупштине Града Пирота (онлајн конференција) – IV Међународна научно-стручна конференција *Регионални развој и прекогранична сарадња*.

IN MEMORIAM

Академик Нинослав Стојадиновић
(1950–2020)

У петак, 25. децембра 2020. године, у Клиничком центру у Нишу, од последица инфекције корона-вирусом Ковид-19, у својој 71. години, преминуо је академик Нинослав Стојадиновић, председник Огранка САНУ у Нишу.

Нинослав Стојадиновић рођен је у Нишу 20. септембра 1950. У Нишу је завршио основну и средњу школу. На Електронском факултету у Нишу, где је дипломирао 1974 и докторирао 1980, радио је од 1976, и у звање редовног професора изабран 1991. год. Шеф Катедре за микроелектронику био је од 1984. до 2005. год. Од 1986. до 1989. год. био је продекан, а од 1989. до 1994. год. декан Електронског факултета. Заменик управника Центра за научна истраживања САНУ и Универзитета у Нишу био од 1991. до 1996. године.

За дописног члана САНУ изабран је 2003, а за редовног члана 2012. године (Одељење техничких наука САНУ). Од 2016. год. председник је новооснованог Огранка САНУ у Нишу. Био је члан Председништва и Извршног одбора САНУ.

Академик Стојадиновић био је члан комисија за избор наставника и одбрану докторских дисертација на више светских универзитета, а 1997. год. био је гостујући професор на Техничком универзитету у Бечу. Нинослав Стојадиновић био је члан многих међународних научних одбора и експертских комисија и група, главни уредник и члан уређивачких одбора престижних међународних и националних научних часописа, члан научних и програмских одбора на више од 50 међународних конференција, као и на већем броју домаћих научних скупова. Био је председник водећих међународних научних друштава из области микроелектронике. Академик Стојадиновић је 1988. год. основао Катедру за микроелектронику и формирао три научно-

истраживачке лабораторије. Под његовим руководством одбрањен је већи број дипломских радова, магистарских теза и докторских дисертација. Реализовано је 8 међународних и 16 националних пројеката. Његово вишегодишње ангажовање у организацији међународне конференције о микроелектроници – МИЕЛ допринело је да ова значајна конференција постане један од најзначајнијих научних скупова из те области у Европи и нађе се на листи *IEEE* конференција. Аутор је или коаутор око сто научних радова у реномираним међународним часописима са *SCI* листе, као и близу две стотине радова у зборницима радова међународних и националних научних скупова. Објавио је и четири поглавља у међународним монографијама. Његови научни радови цитирани су више стотина пута у публикацијама међународног значаја других аутора. На основу његових фундаменталних и примењених истраживања до сада је реализован низ технолошких решења, од којих је 6 примењено у полупроводничкој индустрији код нас и у свету.

Академик Стојадиновић имао је значајне политичке и дипломатске активности. Био је посланик у Народној скупштини Републике Србије (1997–2000), посланик у Скупштини Државне заједнице Србије и Црне Горе, и њен представник у Парламентарној скупштини Савета Европе (2004–2006), потпредседник Народне скупштине Републике Србије (2014–2016). Био је амбасадор Републике Србије у Краљевини Шведској (2005–2011) и Босни и Херцеговини (2011–2013).

И након уласка у ковид-болницу, 28. новембра текуће године, све до погоршања стања 9. децембра, непрекидно је и посвећено, електронским путем, радио на пословима председника Огранка САНУ у Нишу.

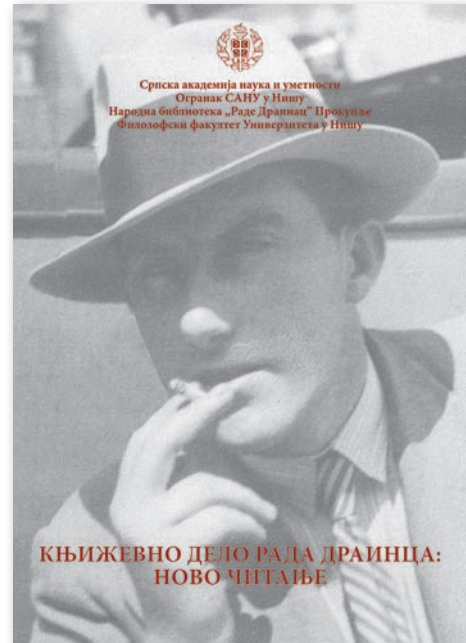
ИЗДАЊА

Српске академије наука и уметности

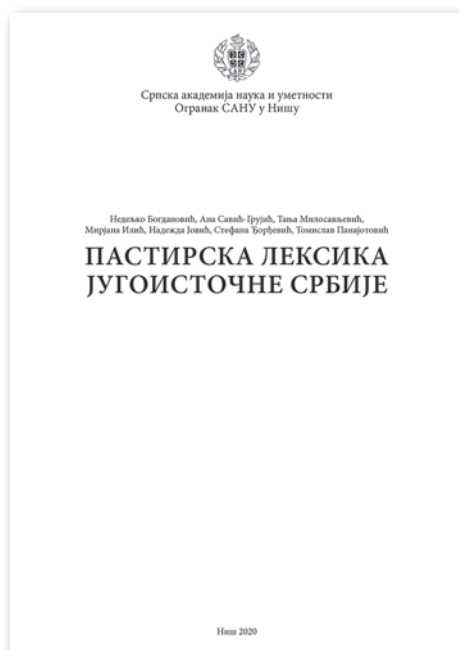
Огранка САНУ у Нишу

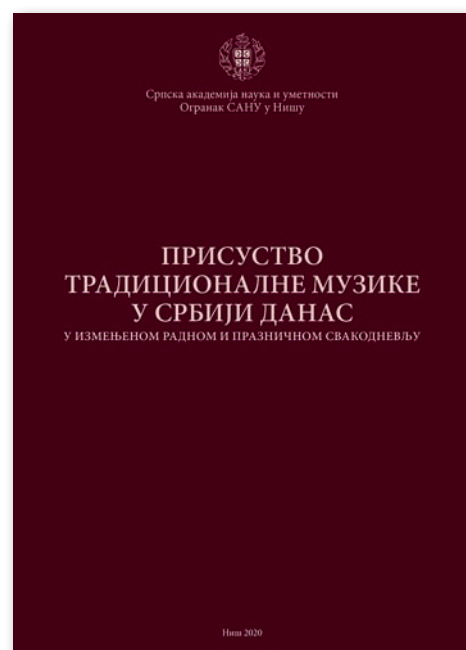
ХРОНИКА Огранка САНУ у Нишу
Број 3 • Јануар 2020.

КЊИЖЕВНО ДЕЛО РАДА ДРАИНЦА:
НОВО ЧИТАЊЕ
Зборник радова са научног скупа,
Ниш-Прокупље, 2020.

ПАСТИРСКА ЛЕКСИКА
ЈУГОИСТОЧНЕ СРБИЈЕ
Колективна монографија, 2020.

ПРИСУСТВО ТРАДИЦИОНАЛНЕ МУЗИКЕ
У СРБИЈИ ДАНАС
у измењеном радном и празничном свакодневљу
2020.

Хроника Огранка САНУ у Нишу

ISSN 2620-0198

Приредили:

академик Милорад Митковић
проф. др Драган Жунић
Драган Н. Стојадиновић

Фотографије:

Мирослав Лавренчић
Архива Огранка САНУ у Нишу

За издавача:

дописни члан САНУ Владимир Ракочевић

Техничка припрема:

Миле Ж. Ранђеловић

Технички секретар:

Анђелка Милинчић

Тираж:

200 примерака

Штампа:

Unigraf-X-Copy, Ниш

Ауторска права:

Српска академија наука и уметности, Београд

Огранак САНУ у Нишу

18000 Ниш, Универзитетски трг 2

Тел. 018/257-997

E-mail: sanuni@ni.ac.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

061.12(497.11)(060.5)

ХРОНИКА Огранка САНУ у Нишу / приредили
Милорад Митковић, Драган Жунић, Драган Н. Стојадиновић
. - 2018, бр. 1- . - Ниш : Српска академија наука и уметности,
Огранак у Нишу, 2018- (Ниш : Unigraf-X-Copy). - 30 cm

Доступно и на: <https://www.ogranaknis.sanu.ac.rs/izdavastvo/>
. - Годишње.

ISSN 2620-0198 = Хроника Огранка САНУ у Нишу
COBISS.SR-ID 263049228